

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง สิทธิของนายจ้างและเจ้าของสถานประกอบการในการขอรับเงิน
คืนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ^๑

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมีหนังสือ ที่ พม ๐๗๐๒/๙๖๑๘ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๘ และหนังสือ ที่ พม ๐๗๐๒/๑๐๗๑๒ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้รับหนังสือขอรับเงินคืนจากนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการภายหลังการส่งเงินเข้ากองทุน ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยการขอรับเงินคืนมีข้อเท็จจริงแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงานและจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง กำหนดจำนวนคนพิการฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

กรณีที่ ๑ นายจ้างฯ ได้ส่งแบบคำขอรับเงินคืนกรณีได้รับคนพิการเข้าทำงาน ตามมาตรา ๓๓ ก่อนส่งเงินเข้ากองทุน ประจำปี ๒๕๕๖ จากข้อเท็จจริงพบว่า นายจ้างฯ มีลูกจ้างที่ไม่ใช่คนพิการ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๔๔๐ คน ต้องรับคนพิการเข้าทำงานจำนวน ๔ คน โดยนายจ้างฯ ได้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ แทนการจ้างงานคนพิการจำนวน ๔ คน เป็นเงินจำนวน ๓๒๔,๑๒๐ บาท (อัตราค่าแรงต่ำสุด ๒๒๒ บาท คูณด้วย ๓๖๕ วัน และคูณด้วยจำนวนคนพิการที่ไม่ได้รับเข้าทำงาน ๔ คน) ตามใบเสร็จรับเงินลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ ต่อมาได้ตรวจสอบภายหลังพบว่าการจ้างงานคนพิการไว้ก่อนการส่งเงินเข้ากองทุน โดยเริ่มจ้างงานคนพิการตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ดังนั้น นายจ้างฯ จึงประสงค์ขอรับเงินคืน ประจำปี ๒๕๕๖ ตามระยะเวลาที่มีการจ้างงานคนพิการ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ ซึ่งขอรับเงินคืนตามจำนวนค่าจ้างที่ได้จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินจำนวนเงินเฉลี่ยเป็นรายวันที่ได้ส่งเข้ากองทุน คูณด้วยจำนวนวันที่ได้จ้างจริง และคูณด้วยจำนวนคนพิการที่ได้จ้างจริง ทั้งนี้ นายจ้างฯ ได้ยื่นคำขอรับเงินคืนภายหลังการส่งเงินเข้ากองทุนเกิน ๑ ปี

กรณีที่ ๒ นายจ้างฯ ได้ส่งแบบคำขอรับเงินคืนประจำปี ๒๕๖๓ จากข้อเท็จจริงพบว่า นายจ้างฯ มีลูกจ้างที่ไม่ใช่คนพิการ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๑๔๒ คน ต้องรับคนพิการเข้าทำงานจำนวน ๑ คน โดยนายจ้างฯ ได้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ แทนการจ้างงานคนพิการจำนวน ๑๔๗,๘๗๘.๕๐ บาท (อัตราค่าแรงต่ำสุด ๓๐๘ บาท คูณด้วย ๓๖๕ วัน คูณด้วยจำนวนคนพิการที่ไม่ได้รับเข้าทำงาน ๑ คน) พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี เนื่องจากมิได้ส่งเงินเข้ากองทุนภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ตามใบเสร็จรับเงินลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๗ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ นายจ้างฯ ได้มีหนังสือหารือมายังกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อขอให้พิจารณาข่วงการส่งเงินเข้ากองทุนและดอกเบี้ย ประจำปี

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๑๒/๑๒๙ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๕๖๓ เนื่องจากในช่วงเดือนเมษายน - กรกฎาคม ๒๕๖๓ นายจ้างฯ ประสบปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) จึงได้หยุดประกอบกิจการชั่วคราว และคงเหลือลูกจ้างเป็นจำนวนไม่ถึง ๑๐๐ คน ซึ่งกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้มีหนังสือตอบข้อหารือแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายไปยังนายจ้างฯ ตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การนับจำนวนลูกจ้างเพื่อรับคนพิการเข้าทำงานและหน้าที่ในการส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรือการส่งเสริมอาชีพคนพิการ (เรื่องเสรีจที่ ๔๕๘/๒๕๖๔) ซึ่งให้ความเห็นโดยสรุปว่า การกำหนดจำนวนคนพิการที่ต้องรับเข้าทำงานหรือจำนวนเงินที่ต้องส่งเข้ากองทุน ให้คำนวณตามจำนวนผู้ปฏิบัติงานหรือลูกจ้างที่มีอยู่จริงในแต่ละปี กรณีในระหว่างปีที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย หากนายจ้างฯ มีจำนวนลูกจ้างไม่ถึง ๑๐๐ คน จะไม่มีหน้าที่ต้องรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ อีกทั้งไม่ต้องจัดให้มีการส่งเสริมอาชีพตามมาตรา ๓๕ ตั้งแต่วันที่ มีจำนวนลูกจ้างไม่ถึง ๑๐๐ คน ดังนั้น นายจ้างฯ จึงประสงค์ขอรับเงินคืน สำหรับช่วงระยะเวลาที่ไม่มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เป็นเงินจำนวน ๓๗,๕๗๖ บาท (อัตราค่าแรงต่ำสุด ๓๐๘ บาท คูณด้วย ๑๒๒ วัน)

กรณีที่ ๓ นายจ้างฯ ได้ส่งแบบคำขอรับเงินคืนประจำปี ๒๕๖๓ จากข้อเท็จจริงพบว่า นายจ้างฯ มีลูกจ้างที่ไม่ใช่คนพิการ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๔,๓๔๙ คน ต้องรับคนพิการเข้าทำงานจำนวน ๔๓ คน โดยนายจ้างฯ ได้รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ จำนวน ๑๒ คน และส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ แทนการจ้างงานคนพิการ จำนวน ๓๑ คน เป็นเงินจำนวน ๓,๔๘๕,๐๒๐ บาท (อัตราค่าแรงขั้นต่ำสุด ๓๐๘ บาท คูณด้วย ๓๖๕ วัน คูณด้วยจำนวนคนพิการที่ไม่ได้รับเข้าทำงาน ๓๑ คน) ตามใบเสร็จรับเงินลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓ แต่ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีคนพิการลาออก นายจ้างฯ จึงต้องส่งเงินเข้ากองทุน กรณีที่จ้างงานคนพิการไม่ครบตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดเป็นเงินจำนวน ๑๔๗,๔๕๒.๒๗ บาท แต่นายจ้างฯ ส่งเงินเข้ากองทุนเป็นจำนวน ๑๔๗,๙๓๙.๔๗ บาท โดยคำนวณเงินที่ต้องส่งเข้ากองทุนเกินจำนวนที่ต้องส่งเป็นจำนวน ๔๘๗.๒๐ บาท ดังนั้น นายจ้างฯ จึงประสงค์ขอรับเงินจำนวน ๔๘๗.๒๐ บาท คืน

กรณีที่ ๔ นายจ้างฯ ได้ส่งแบบคำขอรับเงินคืนประจำปี ๒๕๖๕ จากข้อเท็จจริงพบว่า นายจ้างฯ มีลูกจ้างที่ไม่ใช่คนพิการ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๒๑๓ คน ต้องรับคนพิการเข้าทำงานจำนวน ๒ คน โดยนายจ้างฯ ได้รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ จำนวน ๒ คน แต่ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีคนพิการลาออกจำนวน ๑ คน สิ้นสุดการจ้างวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๕ ซึ่งนายจ้างฯ ได้ส่งเงินเข้ากองทุน กรณีที่จ้างงานคนพิการไม่ครบตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดตามข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการฯ โดยส่งเงินตามจำนวนวันที่ไม่มีการจ้างงานคนพิการตั้งแต่วันที่ ๑๓ มีนาคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีเป็นเงินจำนวน ๙๓,๐๙๓.๙๒ บาท ต่อมาภายหลังการส่งเงินเข้ากองทุน ได้รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ เพิ่มอีก ๑ คน เริ่มงานวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ และทำงานจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ ดังนั้น นายจ้างฯ จึงประสงค์ขอรับเงินคืนตามระยะเวลาที่มีการจ้างงานตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ โดยขอคืนจำนวนค่าจ้างที่ได้จ่ายไปจริงแต่ไม่เกินจำนวนเงินเฉลี่ยเป็นรายวันที่ได้ส่งเข้ากองทุน คูณด้วยจำนวนวันที่ได้จ้างจริง และคูณด้วยจำนวนคนพิการที่ได้จ้างจริง

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้เสนอวาระเพื่อพิจารณา เรื่อง ขออนุมัติคืนเงินให้แก่นายจ้างฯ ในการประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ โดยคณะกรรมการฯ มีข้อสงสัยในข้อกฎหมายตามข้อ ๗ แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการฯ และการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ก็ยังไม่ได้ข้อยุติ โดยฝ่ายที่หนึ่งเห็นว่า การขอคืนจะต้องเข้าเงื่อนไขตามข้อ ๗ แห่งกฎกระทรวงดังกล่าวเท่านั้น ส่วนกรณีอื่นไม่มีข้อกำหนดให้สามารถคืนได้ ส่วนฝ่ายที่สองเห็นว่ กรณีที่เกิดขึ้น กองทุนไม่มีสิทธิรับเงินไว้เนื่องจากนายจ้างไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายจึงไม่มีมูลหนี้ ต่อกองทุน สมควรคืนเงินจำนวนดังกล่าวตามหลักฐานที่ นายจ้างนำมาแสดงต่อกองทุน คณะอนุกรรมการฯ จึงให้ฝ่ายเลขานุการชะลอการนำเรื่องพิจารณาคืนเงินให้แก่นายจ้างฯ กรณีที่ขอคืน ย้อนหลังในระยะเวลาเกิน ๑ ปี และมีข้อเท็จจริงแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ แห่งกฎกระทรวง กำหนดจำนวนคนพิการฯ เป็นวาระเพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งถัดไป โดยมีมติให้กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทบทวนกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการฯ เพื่อกำหนดแนวทางและเงื่อนไขระยะเวลาการขอคืนเงิน ให้ดำเนินการขอคืนเงินได้ไม่เกิน ๒ ปี นับแต่วันที่มีสิทธิขอคืนได้ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจึงขอหารือดังนี้

(๑) กรณีนายจ้างฯ ได้ตรวจสอบภายหลังแล้วพบว่ามีการจ้างงานคนพิการไว้ก่อน การส่งเงินเข้ากองทุน นายจ้างฯ ขอรับเงินคืนได้หรือไม่

(๒) กรณีนายจ้างฯ ขอรับเงินคืนภายหลังการส่งเงินเข้ากองทุนในระยะเวลาเกิน ๑ ปี เนื่องจากตรวจสอบภายหลังพบว่ามีการจ้างงานคนพิการไว้ในสถานประกอบการอยู่ก่อนแล้ว นายจ้างฯ ขอรับเงินคืนได้หรือไม่

(๓) กรณีนายจ้างฯ ได้ส่งเงินเข้ากองทุนตามที่กำหนดในข้อ ๕ วรรคสอง แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการฯ ต่อมาระหว่างปีนายจ้างฯ มีจำนวนลูกจ้างลดลงเหลือจำนวนไม่ถึง ๑๐๐ คน หรือหยุดกิจการ นายจ้างฯ ขอรับเงินคืนได้หรือไม่

(๔) กรณีนายจ้างฯ ได้ส่งเงินเข้ากองทุนตามที่กำหนดในข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวง กำหนดจำนวนคนพิการฯ เกินจำนวนเงินที่ต้องชำระ นายจ้างฯ ขอรับเงินจำนวนที่เกินคืนได้หรือไม่

(๕) กรณีนายจ้างฯ ได้ส่งเงินเข้ากองทุน เพราะเหตุที่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๕ ไม่ครบเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการฯ ต่อมามีการรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือดำเนินการตามมาตรา ๓๕ แล้ว นายจ้างฯ ขอรับเงินคืนได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ) และผู้แทนกระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการจัดหางาน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่า กรณีตามข้อหารือทุกกรณีเป็นกรณีที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนำส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเกินจำนวนเงินที่มีหน้าที่ส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ และประสงค์จะหารือว่า นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะขอรับเงินที่ได้นำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการไว้เกินจำนวนที่ตนมีหน้าที่นำส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔

คืนได้หรือไม่ และกองทุนจะสามารถคืนเงินจำนวนดังกล่าวได้หรือไม่ เนื่องจากไม่เข้าลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงานและจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๔

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประกอบกับข้อเท็จจริงเพิ่มเติมข้างต้นแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓^๒ กำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการมีหน้าที่รับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่กำหนดในกฎกระทรวง หากนายจ้างฯ ไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวง นายจ้างฯ มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนฯ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๔^๓ หรือให้สัมปทานจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีกรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕^๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานจึงได้ออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงาน และจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๔

^๒มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน

^๓มาตรา ๓๔ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดตามมาตรา ๓๓ ให้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๔ (๕) ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง แต่มิได้ส่งส่งล่าช้าหรือส่งเงินไม่ครบถ้วน ให้เสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของจำนวนเงินที่ยังไม่ได้ส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งรับคนพิการเข้าทำงานหรือส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการหรือเงินที่ส่งเข้ากองทุน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

^๔มาตรา ๓๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทานจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีกรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

เพื่อกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้าง^๕ จะต้องรับเข้าทำงาน^๖ จำนวนเงินที่นายจ้าง^๖ ต้องส่งเงินเข้ากองทุนฯ แทนการจ้างงานคนพิการ^๖ และการขอรับเงินคืนจากกองทุนฯ^๗

สำหรับกรณีตามข้อหาข้อ ๑ เห็นว่า เป็นกรณีที่นายจ้าง^๖ มีหน้าที่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓^๘ แต่นายจ้าง^๖ ได้ส่งเงินเข้ากองทุนฯ ตามมาตรา ๓๔^๙ แทนการรับคนพิการเข้าทำงานหรือส่งเสริมอาชีพคนพิการตามมาตรา ๓๕^{๑๐} เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่านายจ้าง^๖ ส่งเงินเกินจำนวนที่ตนมีหน้าที่ต้องส่งเข้ากองทุนฯ ตามที่คำนวณได้ตามกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการฯ โดยสำคัญผิดในข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อนไปทำให้เข้าใจว่าตนมีหน้าที่ต้องส่งเงินตามจำนวนที่นำส่ง เมื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วจึงพบว่าส่งเงินไว้เกินจึงได้ยื่นขอคืน ดังนั้น เงินจำนวนที่ส่งไว้เกินจึงมิใช่เงินที่นายจ้าง^๖ มีหน้าที่ส่งเข้ากองทุนฯ แทนการรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๔ กองทุนฯ จึงไม่มีสิทธิเหนือเงินจำนวนดังกล่าว และต้องคืนเงินจำนวนนั้นให้แก่นายจ้าง^๖ เนื่องจากเงินจำนวนนั้นมีใช่เงินที่นายจ้าง^๖ มีหน้าที่ต้องส่งเข้ากองทุนฯ ตามมาตรา ๒๔ (๕)^{๑๑} ประกอบมาตรา ๓๔ อันเป็น

^๕ข้อ ๓ ให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งมีลูกจ้างตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไปรับคนพิการที่สามารถทำงานได้ไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใดในอัตราส่วนลูกจ้างที่มีใช้คนพิการทุกหนึ่งร้อยคนต่อคนพิการหนึ่งคน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖ข้อ ๕ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการผู้ใดที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามที่กำหนดในข้อ ๓ และมีได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๕ ให้ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นรายปี โดยคำนวณจากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่ใช้บังคับครั้งล่าสุดในปีก่อนปีที่มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ คุณด้วยสามร้อยหกสิบห้า และคูณด้วยจำนวนคนพิการที่ไม่ได้รับเข้าทำงาน

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อ ๖ ให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งได้รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๕ แต่ดำเนินการไม่ครบตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามจำนวนวันที่ไม่ได้ดำเนินการให้ครบตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ เว้นแต่ได้มีการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดภายในระยะเวลา ดังต่อไปนี้

(๑) ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้ดำเนินการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มิได้ดำเนินการให้ครบตามเงื่อนไขที่กำหนด

(๒) ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ให้ดำเนินการภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่มิได้ดำเนินการให้ครบตามเงื่อนไขที่กำหนด

^๗ข้อ ๗ ในกรณีที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการผู้ใดได้รับคนพิการเข้าทำงานตามที่กำหนดในข้อ ๓ หรือได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๕ ภายหลังจากครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๕ วรรคสอง ให้ยื่นคำขอต่อกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อขอรับเงินที่ได้ส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง คืนได้ตามจำนวนค่าจ้างที่ได้จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินจำนวนเงินเฉลี่ยเป็นรายวันที่ได้ส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ คูณด้วยจำนวนวันที่ได้จ้างจริง และคูณด้วยจำนวนคนพิการที่ได้จ้างจริง

^๘โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๙โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^{๑๐}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

^{๑๑}มาตรา ๒๔ กองทุน ประกอบด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

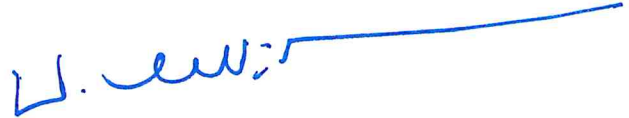
(๕) เงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔

ฯลฯ

ฯลฯ

หลักกฎหมายทั่วไป แม้จะไม่มีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฯ และกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการฯ กำหนดให้กองทุนฯ คืนเงินในส่วนที่นายจ้างฯ ส่งไว้เกินจำนวนที่มีหน้าที่ส่งเข้ากองทุนฯ ก็ตาม

สำหรับการคืนเงินจำนวนที่ส่งไว้เกินนั้น สามารถทำได้เมื่อกองทุนฯ ตรวจสอบพบว่ามี การส่งเงินเกินจำนวนที่กฎหมายกำหนด หรือเมื่อนายจ้างฯ ตรวจสอบว่าตนส่งเงินเกินจำนวนที่มีหน้าที่นำส่งเข้ากองทุนฯ ย่อมมีสิทธิขอรับเงินที่ได้ส่งเข้ากองทุนฯ ไว้เกินนั้นคืนได้ตลอดเวลา

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๖๘